

Europska redukcija politike zaustavljanja klimatskih promjena samo na znanost, ekonomiju i tehnička pitanja te ignoriranje ovog problema kao društvenog i političkog, rezultira kontradiktornim politikama koje možda donose prednosti kompanijama centra Unije, ali štete ekonomijama i društvima zemalja periferije.

Da se radi o planskom ignoriranju političke dimenzije vidi se i iz brojnih primjera igre optuživanja u kojoj se izbjegava dati odgovor na krucijalno socio-ekonomsko pitanje: ako industrijama periferije ugasimo ugljen i plinovode, kako će one dalje vršiti proizvodnju? Štoviše, ovo pitanje ne samo da se izbjegava postaviti u okvire utjecaja politika na društvo, već se oblikuje kao volontarističko, u kojem pojedine, "bezobrazne" i "neosvijestene" zemlje poput Poljske, a sad i Španjolske i Grčke, odbijaju prihvatiti pojedine odredbe Pariškog klimatskog sporazuma.

Posljednji takav primjer je rezultat sastanka kompanija na europskoj razini kada su sve osim onih iz Grčke i Poljske potpisale obećanja o smanjenju CO2 emisija s ciljem sprječavanja negativnih posljedica klimatskih promjena. Obećanje da nakon 2020. neće više ulagati u energane na ugljen potpisalo je 26 od 28 zemalja EU (uključujući Veliku Britaniju).

Ugljen, plin i obnovljivi izvori

No, ugljen je i historijski promatrano oduvijek bio važan energetske resurs u Europi, osim što je potaknuo industrijsku revoluciju, igrao važnu ulogu u nastanku i snazi sindikata, činio je energetske podlogu za stvaranje preteče EU, Ekonomske zajednice za ugljen i čelik. Teško dakle, da se društveno politička važnost ugljena u Europi može olako zaobići. Pa ipak, to se čini.

Zašto ove zemlje nisu potpisale tražene odredbe jasno je ako se problem sagleda iz društvene perspektive, pa tako analiza važnosti ugljena za zaposlenost u Grčkoj otkriva da u pokrajini Makedoniji, bogatoj lignitom, zaposlenost ovisi o ugljenu. Krizom devastirana Grčka ne može dopustiti gubitak niti jednog radnog mjesta, a ulaganja potrebna za kompenzaciju odustajanja od ugljena iznose oko 2,3 milijarde eura u periodu do 2030. godine. S druge strane, u Poljskoj, 90 posto opskrbe električnom energijom ovisi o ugljenu. U situaciji kad će zbog Sjevernog toka 2 ova zemlja izgubiti ruske plinovode, izbora gotovo da i nema. Poljska ovisi o ugljenu i plinu.

Kad se ovome pridoda analiza politika obnovljivih izvora energije i što EU čini po tom pitanju, dijagnoza postaje jasna, a njezina impotentnost nimalo ne iznenađuje. Usprkos velikim riječima o obnovljivim izvorima energije, EU i dalje svojim zakonima onemogućava brži i učinkovitiji prijelaz kućanstava ali i industrije na obnovljive izvore energije. I ne radi se više o tehničkom pitanju, već političkom.

Izvor: bilten